Országos Széchényi Könyvtár - National Széchényi Library

Timo. Begnii
Episcopi Modru-
sien. Oratio i Sex-
ta Lateran. Cócilii
Sessione. Quinto
Kalen. Maias ha-
bita. M. D. xiii.

M. N. MUZEUM KÖNYVTÁRA

Országos Széchényi Könyvtár - National Széchényi Library

S. Begnius Eꝑus Modruſieñ. Bernardino de Frãgepanibus Modruſiæ zẽ. Comiti: Salutem.

CONſtituerã omnino: Princeps Illuſtris: Orationẽ hãc nõ edere: utpote quæ ſiltẽio potius premi: q̃ in hominũ exire notitiã mœreatur: Ne ſi quid fauoris: aut gr̃æ (dũ recitaretur pauloante) cõſecuta eſt: totũ id nũc: ſua in lucem prodeũdi temeritate: diſpereat. Cũ præſertim: nullo eruditi laudatoris elogio muniatur: nulloſue cõmendationis titulos præſeferat. Noſti uero tu: qui nõ ſubſiciuis modo temporibus: ſed inter arma: inter gladios ipſos: ſcribis aliqd ſemper: aut tranſfers: quantũ referat: audiatur oratio: an legatur: & in cuius aurẽ ueniat: a quo probetur. Verũ mea hæc (ut ingenue fatear) nõ oſtẽſioni: ſed fidei: & ueritati innititur. Malui enĩ cõmunes calamitates: aperta oratione: nudis uerbis: & excuſſo (ut dicitur) ſinu denudare: q̃ exquiſitis uerbis: aut ementitis locis: rem ipſam per ſe ueriſſimã inumbrare. Cum doctis actum eſt: quoꝝ animis probe inimuari poſſet: habita eſt oratio: Et qui ueritatẽ dicit (iuxta illud ſapientis) nõ laborat. Nam: & miſerabiles hmõi conciones plus interim efficaciæ obtinẽt: & magis mouẽt: ſi res ipſæ: de quibus agitur: iiſdem: quibus cõcluduntur terminis: & eadẽ illa: qua ſunt facie ſine cultu: ſine affectatis (ut aiũt) cincinnis exhibeãtur. Si qd uero noſtra hac profecerimus or̃one: Tu: & noſtri oẽs: ĩmo Eccl'ia omnis ĩtelliget. Ego certe nihil dubito: Leonẽ Pont. noſtrũ Max. in quo æqua ſemp fuit bonitati liberalitas: prudentiæ charitas: integritati magnanimitas: & hunc etiã ſacro ſanctũ Cardinaliũ Senatũ: nõ nos: nõ nr̃o ſtantũ: pro quibus etiã Saluator nr̃ humanitatẽ ſubiit: & paſſus eſt (haud deſpiciendã gregis dñici ptem) ſed xp̃ianã remp. oẽm: hãcq; apl'icã ſedẽ: hæc tẽpla: has aras: hos penates: hæc ſacra: hãc prouĩciaꝝ Principẽ: & orbis caput Vrbẽ Romã: ſeq; adeo: & ſalutem ꝓpriã conſeruaturos. Vel: ſi nil magis hac induſtria cõſecutus ero: id ſaltẽ efficiã: ut officii me mei: nullo unq̃ tpe: penitẽtia ſubeat: Quin: & uera prædixerim: & neceſſariũ reme diũ: pro uirili: implorauerim: Q d etiã: ſi debito euentu deſtituat: Et tibi: & noſtris: qui animũ in re hac expẽdere ſtatuent & mihi etiã ipſi fiet ſatis: Vale.

Oratio per S. Begnium Eꝑum Modruſieñ. in Sexta Seſſione Lateraneñ. Synodi habita.

NEmo unq̃ extitit: Pater beatiſſime: Voſq; Patres amplissimi: qui ſua uirtute: ſuo ingenio niſus noſtrũ hoc Cœlum tranſcendere potuerit: quandoquidẽ comparare tantũ arte: aut induſtria: nunq̃ poſſumus: ut unde noſtra culpa decidimus: noſtra eodem uirtute reſiliamus. Quod ſi cui datũ eſt aliquãdo (datum eſt aũt multis) fœlicitatem illã: quæ cæteras omneis ĩmenſitate: æternitateq; ſuperat: adipiſci: ueritatis eum pater attraxit. Hæc nanq; una eſt ad beatitudinem uia: Ipſa eſt principiũ: Ipſa finis. Hanc qui propriis uiribus confidunt: relinquentes nõ ſeme ſecus q̃ Thaletem illum Aſianũ decidiſſe referũt: in errorꝝ damnationiſq; foueas prolabuntur. Haud aliter certe a ueritate ipſa: & diuini iudicii ſpeculo facies ſuas auerterunt: qui loquẽtes in dolo uerba pacifica: innumeras fere eccleſiæ calamitates intulerũt. Quarum cauſa: Oecumenicũ illud: primũ omniũ: & innumerabilium bonorꝝ ſeminariũ: apud Niceam Bithyniæ Vrbem: & alia alibi multa Concilia coacta & celebrata eſſe legimus. Ego uero: in hac Lateraneñ. Concilii continuatione: uerba facturus: tametſi leue dicendi munus ſuſcepiſſe me arbitror: Quippe: qui certus ſim: uos & officii ueſtri memores: & dignitatis tales uos Chriſtianæ relligioni exhibituros: quales tempoꝝ: & rerum: de quibus agendum eſt: ratio: ac magnitudo eſſe iubet: Cum hac tamen præfatione dicam Patres: ut ſi quid: quod dicendũ a me fuiſſet: omiſero (tanta eſt huius Prouinciæ difficultas) ueniam me ab omnibus impetraturũ ſperem. Vos uero ſi (quæ ueſtræ partes ſunt) labẽti Eccleſiæ nõ ſuccurreritis: quid ſpei: quid ſubſidii reliquũ ſit: iudicate. Itaq; de promiſſa toties Eccleſiæ reformatione: deq; Sanctiſſima contra Turchos expeditione: q̃ breuiſſime dicturus: a ueritate illa opem: atq; auxilium implorabo: quæ loquuturis nobis coram Regibus: & Præſidibus Spiritus ſancti facundiã pol

Országos Széchényi Könyvtár - National Széchényi Library

licetur. Tu igitur dñe: qui os hominis fecisti: qui mutum: sur-
dum: uidentem: & cæcum fabricatus es: pone custodiam ori
meo: & hostiũ circũstantiæ labiis meis: ut quæ tuo nomine
digna sint: quæ Leoni Pontifici nostro maximo: hisq; Patri-
bus: ac dominis: & uniuersæ Eccl'iæ salutaria fuerit: perstrin
gere ualeam.

Quando ita constitutũ est a natura: ut omnia orta occidant:
plurimũ certe debemus maioribus nostris: qui: cũ perpetuo
esse nõ possent: usq; adeo nobis prospexerunt: ut nisi: qui om
nem exuit humanitatem (rerum gestarum memoria) & præ
sentem uitam corrigere: & futuram etiam recte ducere (sua
sponte) unusquisq; possit: ac ualeat. Cuius etiã rei gratia: sta-
tuariam: & sculpturæ: & picturæ Ates sagacissima mortalitas
adinuenit: ut qui litterarũ notitiam nõ habent: inspectis ma-
gnorũ uirorũ imaginibus: ad bene uiuendũ excitentur. Tum
etiam: ut maiores natu præclara illorũ gesta a generatiõe in
generationem proferant: & promittant. Nobis uero maiorũ
nostrorũ studio: atq; uigiliis tantopere consultum est. Nobis
ex Euangelicæ legis institutionibus: & Christi Legislatoris
nr̃i actionibus: totius uitæ norma ita præscripta est: ut illinc:
ueluti ex Archetypo quodã & exẽplari quid fugere: quidue
sequi debeat unusquisq; depromere possit: simulq; qualem se
sibi: & qualem alteri exhibere teneatur: apertissime sciat. Et si
cut pro honore: pro potẽtia: pro Imperio: pro republica ani
marũ prodigos: & extrema quæ perpessos fuisse nõnullos re
fert antiquitas: Ita nos quoq; pro Christiani nominis hono-
re: animas nostras odisse debemus in hoc mundo: pro chri-
stiana fide: nihil arduũ: nihil terribile expauescẽtes: Pro xp̃ia
næ relligionis imperio: agrum dominicũ excolere: uitia ex-
tirpare: uirtutes serere debemus. In hac uero xp̃iana republi
ca corruptelas omneis tanq̃ boni Ciues explodamus: errata
corrigamus: Instituta: quæ malorũ studiis in desuetudinem
abierunt: ad cõmunem bonorũ usum reuocemus: Pacẽ ame-
mus: amicitias celebremus. Et tales deniq; nos: qui tanq̃ lu-
minaria in mũdo lucere debemus: exhibeamus: ut qui in Ec-
clesia dei sunt: nostra bona opera uelut/e/specula uideãt: quæ
sequantur: Illis uero: qui: cogente necessitate: auxilium a no-
bis implorant: charitatis uiscera ostendamus: ne si præmisso
rum rationem nõ habuerimus: Lupi: & impudici (iuxta Au-
gustini sententiam) iudicemur. Sed dicturus iam de his: quæ
facere nos oportet: rem altius aliquantulũ repetam: ut recen
sitis aliquorũ malorũ oppræssionibus: quanta nos deinceps
etiam incõmoda maneant: si/uestro studio: uestra prudentia
illis non occurratur: cognoscatis: inspiciatis: attingatis. Gre-
gorio undecimo: cui ob restitutam Italiæ Romanã Curiam:
plurimũ debemus: Romæ uita functo Vrbanus Sextus legi-
time successit. Quod cum Cardinales Galli incusarent: Cle-
mentem Septimũ deligũt: Idemq; illi Cardinales in demor
tui Clementis locum Benedictum Tertiũdecimũ substituũt.
Vrbano Bonifacius eo nomine nonus: Bonifacio Innocen-
tius septimus: Innocentio Gregorius duodecimus succedũt.
Abdicatisq; deinde in Pisano Concilio: cõmuni omniũ Car
dinaliũ consensu: Gregorio: & Benedicto: q̃ promissis non
stetissent: Alexander quintus eligitur: In cuius postea locum
Ioannes uigesimus tertius sufficitur. Et ita per Quadraginta
ferme annos: multis uariisq; incõmodis afflicta Eccl'ia Octo
legitimos mixtimq; pseudo Pontifices habuit. Eoq; uentum
erat: ut cum uelum templi dei trifariam scissum Ecclesiam
Catholicam protegere: ac circũfouere nequiret: Scismaticis
ipsis longe lateq; debacchandi occasionẽ præbuit ei pestis:
Nostris uero in nos ipsos: & nostra uiscera desæuiendi somi
tem subministrauit: non tamen sine suspitione: q̃ illorũ tem-
porum Pontifices: qui bella extinguere: discordias tollere de
buissent: suscitarent ea potius: atq; nutrirent. Quibus rebus
quasi in præceps itum est: Et nisi deus optimus maximus lu-
cernam illam de domo Dauid internitioni nunq̃ demãdan-
dam promisisset: quid de nobis nunc esset arbitrari facile po
testis Patres amplissimi. Quare: cũ nemo esset: qui languen-

Országos Széchényi Könyvtár - National Széchényi Library

tī Ecclesiæ opem feret: recordatus deus uerbi sui Augustissimi illius tunc Romanorꝫ: & Vngariæ: nunc candidissimam animā Sigismundi Regis spiritum suscitauit: Qui tanq̄ prudentissimus Sanson: & fortissimus uirorꝫ Gedeon temporꝫ magis q̄ cōmoditatis suæ habuit rationem: Sed quid tanto Principe dignius? quid omnipotēti deo gratius? quid quod uniuersæ Ecclesiæ ex usu magis esset: facere potuisset? Et cū dignitatis suæ ratio: & rerum necessitas ita exposceret: nulla eum itinerum laborumue difficultas dehortari: aut ab optimo unq̄ proposito deducere ualuit: Ita: ut non prius conquieuerit: q̄ tribus illis: qui de Pontificatu contendebant: abdicatis deiectisq̄: huic sanctæ Sedi legitimū Pontificē: Pacemq̄ plusq̄ aurum desyderabilem dederit. Martinus Quintus is fuit: unicum (mea sententia) & præsentaneū tantis malis remedium: Ante cuius ad Vrbem aduentū: uniuersæ Ecclesiæ pax restituta est. Quieuimus tūc aliquādiu: periclitati sumus iterum: Rebus enim sic (ut diximus) foris cōpositis: & Martino uita functo: omnis belli moles in Eugeniū recidit: Qui post amissas nōnullas Vrbes: & oppida: post suscitatū in Vrbe tumultum: fuga saluti suæ consuluit. Superuenienteq̄ Basiliensis Concilii tempore: cum tollere illud frustra tentasset (quantus est censuræ metus: quanta Concilii authoritas) Bononiam primo id transtulit: Basileæ deinde idipsum approbauit: Rursum Ferrariam: Et demū Florentiam conuocauit. Basiliensis tamen Conuentus Patres: cōtra sanctissimæ Nicenæ Synodi decreta: præter Romani Pontificis sententiam & authoritatem: Concilium licet Acephali conuocantes & prosequentes (ut hoc quoq̄ cæteris illius cōgregationis malis adnumerauerim) abdicato Eugenio: Amadeū Sabaudiæ Ducem suffecere. Quod tametsi temere factum: Ecclesiæ tamen plurimū obfuit: Nam/ & tripliciter scissa tunc est: & longo post tempore: ad ueram unitatem reduci uix potuit: renascentibus semper aliis & aliis nouis ac grauissimis bellis: quæ tanti boni effectum impediebant: Eugenio tunc: & Nicolao postea Italiam frustra placare conantibus: Effecit tamē id demū Nicolaus: ubi Amadeus: de quo dixi: Pontificatu se ipsum abdicauit: summa Christianorꝫ omniū lætitia: & exultatione. Sed interrupit tantū gaudium Constantinopolis & Peræ expugnatio: In qua Constantinopolitanus Imperator obtruncatus est: Et quod reliquū nobis erat: Orientalis roboris: ac splendoris amisimus: Amissis antea dudum Ierosolimis: Antiochia: & Alexādria: tribus Ecclesiæ Catholicæ munitissimis Arcibus. Adnitente deinde Calixti Tertii Pontificis Legato: compluribusq̄ Cruce signatis Taurinū Vngari defenderunt: multis hostium trucidatis: Et capta etiā ingenti præda: quam nostris paulopost dissensionibus: & socordia: cum omni usura rependimus: amisso Trapezuntis Imperio: cum tota Pontica regione: & Bossinæ Regno: cū bona Illyrici parte. Recuperasset hæc omnia Pius Secundus prudentia: & charitate in Christianos nulli prædecessorꝫ Pontificū postponendus: si dum in Conuentu Mantuæ celebrato hæc meditat: omnis fere Italia intestinis odiis: & bellis caruisset: Sed tota omnino recuperationis spes intēpestiua tanti Pontificis morte sublata fuit. Et ita: nostra causa: tantum bonum: nostris (ut diximus) malis: impeditū hucusq̄ sæpius extitit: Serpente magis indies: & Christianam dicionem occupāte uicino iam: & potentissimo hoste. Ad nostros redeo: qui diuina ira perciti: post amissam Euboeam: & magnam Greciæ atq̄ Epyri partem: maiora bella parare: maiora odii & discordiarum domi militiæq̄ semina iacere: Accedente ad hoc Bohemorꝫ Regis perfidia: & in apertam iam heresim prolabentis: sceleratacq̄ & Vrbi uicina opinione. Quæ demū omnia: aut maiori ex parte: Pauli Secundi sapientissimi Pontificis suasu: & prudentia sublata sunt. Carptim hæc attigi Patres: ut quæ: supra meos Annos: accidere: reminiscamiin. Quæ uero: mea ætate: gesta sunt: neminem ex uobis esse arbitror: qui nō sicut ego: & melius me omnia norit. Quis est enim: ad quem illius nunq̄ satis deploratæ cladis: quam ante

Országos Széchényi Könyvtár - National Széchényi Library

hos Viginti annos: in Illyrico accæpimus: fama non peruenerit? Quis est: qui pulcherrimas: & ditissimas Orientis: atq; Epyri Ciuitates ex corde: & oculis Christianorum a Turcis nuper eruta: non deplorauerit? Omitto combustas naues: amissas triremes: desyderatũ sæpius nostri nominis robur. Quis est præterea: qui Iadrensem agrum quinquies: eodem anno: Turcorꝫ rabie uastatum: & ferro: ac flammis desolatũ nesciat? Scardona celeberrimi olim Conuentus Ciuitas oppugnata sæpius: hoc etiam anno: Et quod nuperrime uidimus: amissis prope eam quatuor Oppidis: ipsa Dei magis q̃ hominũ præsidio defensa est. At in Ecclesia Modrusiensi: cui ego licet indignus nunc præsum: continuas excursiones fieri uillas incensas: castra expugnata: & intra hos duos menses: duo ui capta: & diruta: abductaq; esse (prohdolor) plus q̃ duo millia Christianorꝫ quis est: qui non audierit iam ingemuerit iam: nisi nos hic in Vrbe: qui conniuemus: obaudimus: dissimulamus? Prætereo reliquã Adriatici maris oram: Dalmatiamq; omnem: quæ & si assiduis incursionibus: uel ex eo maxime infestatur: q̃ quicquid in ea Equitum: aut peditũ roboris erat: ad Italicos tumultus euocatum est: nisi tamen assiduis Venetorꝫ uigiliis: & ualidissima semper classe defenderemini: Tum etiã nisi bellicosi essent Dalmatæ: rupto iãdiu eo obice: refractis illis claustris repagulisq; Turcos in Italia corã uidissetis. Quid de Vngaris dicam: quibus tantus inest pro Christi nomine: pugnandi feruor: ut quantumuis pauci cum magno Turcorum numero congredi non uereantur? Quid de Polonis? quorꝫ ita spectata est in uniuersos Christi hostes strenuitas: ut ab armis in Turcos: Tartaros: Russos Valacchos: & alios eiuscemodi Barbaros exercendis nunq̃ respirent? Horum præsidio: & quibusdam quasi propugnaculis si careretis: experiremini profecto quid Turcorꝫ rabies quid ĩmanitas esset: Experiremini certe quantum sagittis ualeant hostes hi: de quibus diximus: Videretis proculdubio & sentiretis q̃ longe uolent: q̃ acute perforent: & q̃ auide christianum sanguinem sitiant: qui equinum bibunt. Illud certe satis constat profligatos sæpius a Decem annis: Vngarorꝫ exercitus: Et intra hos Sex menses: Quinq; fortissima eorꝫ Castra a Turcis in Illyrico esse expugnata: Et quod illis cõmune est una cũ Incolis absumpta. O ferrea Christianorꝫ pectora: o immites Christianos: qui hæc non uideant: non audiant: nõ credãt. Vnius olim Catonis sentẽtia: & Africanæ ficus (pro Concione) ostensæ Senatũ Populumq; Romanũ ad delendam Carthaginem impulit: Nos amissa sæpius Asia: Africa: & magna iam Europæ portio: continuæq; Christianorꝫ cædes: & lachrymæ nil mouent: Nos uicinior: potentior: crudelior: hostis nihil deterret. Sunt hic complures ex nostris: qui post amissas pauloante uxores cum liberis: & fortunis omnibus: ad me miseri confugerunt: consilium: & auxiliũ implorantes: Possem ego quoq; uobis hodie: Patres: hoc eodem in loco: recentia & sanguinolenta adhuc istorꝫ uulnera ostẽdere. Sed quousq; iam patiemini tam uicinũ hostem? Quãdiu cum: ut clauos in oculis: & lãceas in lateribus feretis? An expectatis: dum parata: & deducta iam ingens classis Rhodum occupet: aut Italiam depopuletur? Vereor profecto uereor: & futurũ certo certius credite: Patres: ne breui apud uos cænent (nisi prouideatur) qui cum quibus diximus iam pransi sunt. Multa reticeo: quæ quoniam nostra ætas uidit: & passa (ne alta uulnera recrudescant) nõ recensere satius existimo: Vnum hoc certe nullo piaculo prætermittere possum: longe fœliciores illos Italis: cæterisq; Christiani orbis nationibus existimandos: q̃ pro fide contra infideles perfidosq; pugnant: Pro sanctissima relligione: contra fœdissimã sectam sanguinem fundit: Pro deo optimo maximo: contra turpissimũ Maumetum corpora telis obiiciunt: mortem oppetunt: Isti cõtra quid pro paucorꝫ potentia: pro priuatis odiis: pro simultatibus fecerint: dicat Brixia: exponat Rauenna: referat Hætruria: ædisserat calamitates suas Cisalpina Gallia: Gallia item Transalpina: Flaminia: Liguria: Citeri Liuiste

Országos Széchényi Könyvtár - National Széchényi Library

ſtis uictoriæ: inſpiciantur urbana ſepulchra: recenſeatur Hiſpania: interrogetur Britãnia. Quid dicam magis? Perluſtretur Europa: audiemus profecto ſanguinem clamantẽ de terra: & uoces occiſorũ dicentium: Vindica dñe: Vindica domine: Vindica dñe ſanguinem noſtrum: qui effuſus eſt. Et quod deteſtabile omnino dixerim: parum eſt Italicũ cruorem Italica manu fundi: niſi exteris etiam gentibus hauriendũ præbeatur. Poſſem ad hæc de perniciouſiſſima illa Hydrunti inuaſione: deq; continuis noſtri nominis hoſtium: per Tyrrhenum mare: excurſionibus (in temporis anguſtia concluderer) multa dicere: Sed dicemus de his omnibus latius: cum pacatis Italiæ rebus (hanc enim omniũ quæ nũc uigent bellorum arcem eſſe iudico) Sanctiſſimæ expeditionis tempus aduenerit. Nunc uero quod reliquum iam eſt: ut cõmodius a me dici: & fieri a uobis poſtmodum poſſit: operepræcium exiſtimaui: ſi de Eccleſia catholica aliquid (quantum tamen temporis breuitate dabitur) in medium adduxero: Illud enim neceſſarium inprimis ſemper fore duxi: ut fidei noſtræ caput Romana ſcilicet Eccleſia componatur ante omnia: inſtaurentur: reformetur: Nam ſicut grauiſſimus eſt morbus: qui a capite diffunditur: ita optima eſt ualitudo: quæ ab optimo capite: tanq; a ſaluberrimo fonte inter cætera membra defluit: & corriuatur. Vidimus iam: quæ maiorũ noſtrorũ: quæ noſtra ætate acciderint: Et hæc ferme omnia: aut maiorem eorũ partem: noſtra cauſa: noſtris (ut diximus) malis perpeſſi ſumus. Tædet uero pigetq; fidem: pietatem: relligionẽ: noſtris temporibus: ita tepuiſſe: Et pene dixerim: contabuiſſe uideri: ut uix earum nulla ueſtigia ſint reliqua: Et in nobis: quo tempore: Eccleſia ab Hereticorũ perſequutionibus uacua ſumma pace: & libertate fruitur: tantopere fidem ac feruorem maiorum noſtrorũ animis inſitum refixiſſe: ut cum Hieremia uere dicere poſſimus: Egreſſus eſt a filia Sion oĩs decor eius: Innocentiæ ſcilicet: & caſtitatis: Principes eius facti ſunt ut arietes: hoſtes ingreſſi ſunt ſanctuaria eius: Eccleſias polluerunt:

Virgines eius: & Iuuenes in captiuitatẽ abierũt: Sacerdotes & Senes ſpreuerũt deũ: nõ eſt lex: nõ eſt mãdatũ: Iudicia perueruntur. Hæccine eſt illa Ieruſalẽ: Ciuitas pfecti decoris: & gaudium uniuerſi Orbis? Hæccine illa filia Sion: ſponſa Chriſti: quæ una eſſe debet? Noſtri uero: tanq; mendax illa fœmina: quæ diuidi puerum petebat: diuiſerunt eam ſæpius: diſciderunt: dilaniauerunt? Hæccine eſt illa filia Sion ſoror Chriſti: quam maiores noſtri cõmendatam ſibi: pro uiribus defenderunt: proprii ſanguinis effuſione: incorruptam conſeruauerunt: Ieiuniis: lachrymis: orationibus auxerunt: Nos contra: quibus artibus: maiorem iam eius partẽ amiſerimus: ſilentio inuoluam: Et de minima iſta: quæ ſuperat adhuc portione nihil dicam: Patres: Ponam digitum ſuper os meum: diiudicet ſeipſum unuſquiſq; & quæ afflictus animo: & proueritate dixi: æquis auribus accipite: æquo animo ferte: & cõmunem omniũ utilitatem/apertis (ut dicitur) oculis/proſpicite. Sed ne fleueris filia Sion: quia ecce uenit Leo de tribu Iuda: radix Dauid: Ecce ſuſcitauit tibi deus Saluatorem: qui ſaluabit te de manibus uaſtantiũ: & Populũ dei de manu perſequentium liberabit. Te Leo Beatiſſime Saluatorem expectauimus: Te liberatorem uenturum ſperauimus: Ad te pro accæptis cladibus: pro perperam geſtis gementes: pro malorũ fine: & futuræ ſpe uictoriæ læti: & hilares clamamus: Impugna impugnantes nos: Appræhende ſcutum & gladium: & exurge in adiutoriũ noſtrum: Cõclude aduerſus eos: qui nos perſequũtur: & tabernaculum Sponſæ tuæ: quod manus impiorum polluerunt/uindica: ut ſicut Chriſtianus populus te ſolum: & uerum Pontificem ueneratur: Ita/& Chriſtiani nominis hoſtes te relligioſiſſimũ metuant: te potentiſſimũ contremeſcant. Da hoc: Pater Beatiſſime/Iulii prædeceſſoris tui & parentis optimi ſanctiſſimæ memoriæ: da perpetuæ quieti: ut ſicut lætatur iam te ſucceſſore: ſicut gaudet iam/te indictum a ſe Concilium proſequi: & celebrare: Ita/& conceptã animo Eccleſiæ unionem: eiuſq; reformationem: & ſanctiſſi

Országos Széchényi Könyvtár - National Széchényi Library

mam contra Turcos expeditionem te omni desyderio expe
tere: totis uiribus complecti uideat: & lætetur. Vos uero Pa
tres amplissimi (ingenue dicã quod sentio) nisi certus essem
maioribus iam auspiciis: & fœlici ductu eius Sponsi: quem
deus nup Eccl'iæ suæ stabili fide iugauit: daturos sedulo ope
ram: ut respublica nostra in his: quibus constituti sumus peri
culis: uestra cura: uestro studio: uestra prudentia: nihil detri
menti capiat: salua sit: liberetur: uiderer profecto iamnunc ui
dere domos nostras deseri: nos pro mancipiis duci: trahi: dis
cerpi: Et in nos: qualia sæpe anteactis temporibus: contume
liarum omniũ: & sceleriũ fieri exempla. Vos ego omnes ap
pello Patres: qui ædificati supra fundamentum Apostolorũ
sedetis super sedes Duodecim iudicantes. Illud/pro uiribus
adnitimini: ut interiores & domesticæ primũ discordiæ ua
stationesq; tollantur: Et iuxta Legislatoris nostri sententiam:
Portæ inferi: idest inferiores mundi Potestates: aduersus Ro
manam Ecclesiam: quæ summa est: & supræma/non præua
leãt. Quibus sublatis: tum demũ cum apertis hostibus agen
dum censeo. Serpẽtem uero sæuissimi Scismatis Hydram:
charitatis igne: & pastoralis officii adustione: extinguite: ex
siccate: ne quæ nunc parua est scintilla: maximũ paulopost in
cendiũ suscitet: Vnaq; sit sponsa Christi: una amica eius: una
dilecta. Si quid præterea in hac uniuersi orbis specula: uel in
continentium licentia honestati detraxit: uel si temporꝫ ma
lignitas æquitatis ac Iustitiæ: quæ humanarꝫ diuinarumq; re
rum fundamentũ est: & conseruatrix: lumen offendit: huius
sanctæ Synodi iudicio emendetur: Quæ charitatis clypeo:
potestatis mucrone: misericordiæq; ac seueritatis libra: bo
nos foueat: malos compescat: Et (maiorꝫ more) fortia confir
met: debilitata instauret: iniusta in æquitatis girum reducat:
ut non quæ sua sunt: sed quæ Iesu Christi quesiuisse/merito
cõmendetur: Cumq; restitutam sibi integritatis suæ speciem
ac decorem sancta Romana Ecclesia uiderit: & filiis suis ipsa
glorietur: & nos tantæ parentis gloria indigni minime com

probemur. Pacem uero non cum hostibus (prout hactenus
factum est) sed cum nostris habeamus: Bellum illis: & arma
inferamus: Cum his beneficiis certemus: & de recuperandis
quæ nostra sunt contendamus. Et cũ ad amorem: qui rerum
omniũ causa est: & ad pacem: atq; concordiam nati simus: pa
cem amplectamur: pacem amemus: pacem celebremus: ut
remp. nr̃am Christianã in pristinã maiestatẽ restituere: eãq;
qualis esse debet: posteris nr̃is relinquere possimus. Illis præ
terea: qui seruitutis iugum apud sæuissimos Turcos: iamdiu
sustinent: & redemptionis expectationem fere ulterius ne
queũt: uel benigni alicuius Sideris salutares igniculos osten
damus: ne quod multorꝫ annorum patientia/promeruissent
(nostra id culpa: uel negligentia) amittere uideantur. Illis de
niq:: qui hostium ipsorum faucibus expositi ad Quinquage
simũ annum iam abducuntur: diripiuntur: uulnerantur: cædi
demũ assidue: & excidio patent: & quorum: quasi deuotionis
fiducia: in utranq; aurem hucusq; dormiuimus: erogemus alĩ
quid: impertiamur aliquid: ut refecti aliquantulum uiriliter
agant: confidant: & sint robusti: Ne forte rupto eo obice: iub
lataq; media belli mora: hostilitatis impetus (quod flexis ge
nibus deprecemur) nos quoq; in præceps trahat. Mũdemus
tamen prius domos nostras: interiorem inquã: quæ non fu
mo: non puluere: sed malis cogitationibus sordidatur: Exte
riorem quoq; prudenter disponamus: Cõmodissime enim
reipub. Rector ac moderator efficitur: qui suorũq; prius ex
titerit. An forte arbitramini Patres Amplissimi eum Eccle
siam dei bene dispositurum: & diligentem fore de alieno: qui
de suo negligens est: qui domum suam dispensare nescit? Et
cum in societatem Iesu Christi uocati simus: non sint in no
bis contentiones: neq; scissuræ: quarum consuetudinem Ec
clesia dei habere non debet: Sed unanimes semper idipsum
omnes intendamns: quod construat: & ædificet in Christo
Iesu domino nostro. Ita demum deformata reformabuntur:
dubii sperabuut: nutantes confirmabuntur: fides exaltabitur:

Országos Széchényi Könyvtár - National Széchényi Library

Iustitia uigebit: Pietas coletur: Relligio stabit: Hostes propellentur: aurea Pax reuocabitur: dicemusq; cũ Esaia & cantabimus: Exulta satis filia Sion: quia ecce Saluator tuus uenict tibi.

Kindla Sabbei Sacrorancta Concilia
T. XIV. p. 1447.